

Link: <http://www.pka.edu.pl/ankieta.htm>

Kod: vUfS5o

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **nauki o rodzinie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: **10-11 marca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	14
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	17
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	19
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	21
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	22
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	25
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	26
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	29
5. Załączniki:	30
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	30
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	30

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	35
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	35
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	37
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	50
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	52
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Maria Kardis, ekspert PKA
2. dr hab. Iwona Grzegorzewska, ekspert PKA
3. Paweł Napieralski, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Sara Zemczak, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Łukasz Łukomski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku nauki o rodzinie prowadzonym na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Postępowanie oceniające zostało wszczęte zgodnie z harmonogramem w roku akademickim 2019/2020. Natomiast w związku ze stanem epidemii, wizytacja została przeprowadzona przez zespół oceniający w formie zdalnej, tj. bez obecności członków zespołu oceniającego, w uczelni w roku akademickim 2020/2021. Bieżąca ocena stanowi trzecią ocenę programową tego kierunku studiów. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2014/2015 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Bieżąca ocena programowa została przeprowadzona w związku z upływem okresu jej obowiązywania.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny oraz jego aktualizacją przedłożonymi przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań zdalnych przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Nauki o rodzinie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Pedagogika - 56%, nauki socjologiczne -18%, psychologia - 14%, nauki teologiczne - 6%, nauki o zdrowiu - 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/192 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	150 godzin/6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	81	39
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1965	1100
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	96	61
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	88	84
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	44	30

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	Nauki o rodzinie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	Pedagogika - 56%, nauki socjologiczne -20%, psychologia - 9%, nauki prawne - 9%, nauki o zdrowiu - 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/122 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	30	38
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1140	738
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	45
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	56	56
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	61	64

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku nauki o rodzinie uwzględnia misję jak i strategię rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Kształcenie na ocenianym kierunku jest bezpośrednim nawiązaniem do priorytetowych kierunków i płaszczyzny badań naukowych wskazanych w misji i strategii UKSW na lata 2014-2020, m. in.: Człowiek a dobro wspólne: małżeństwo – rodzina – społeczeństwo (naród) – ludzkość jako środowisko życia i rozwoju Człowieka; stosunek Człowieka do dobra wspólnego: poszanowanie własności, uczciwość w działalności gospodarczej, poszanowanie obowiązków społecznych Człowieka. Podstawowym celem prowadzenia przez Uczelnię kierunku nauki o rodzinie jest kształcenie specjalistów pracy z rodziną w różnych dziedzinach jej funkcjonowania. Cel ten wpisuje się w koncepcję kształcenia i kładzie nacisk na takie jej aspekty jak: promocja rodziny będącej podstawą społeczeństwa i dobrem wspólnym, rozwijanie interdyscyplinarnego charakteru nauk o rodzinie, zgodnie z nauką II Soboru Watykańskiego oraz z potrzebami społecznymi w Polsce i na świecie, kształtowanie postaw odpowiedzialności za ludzkie życie oraz wychowanie człowieka oraz ochronę człowieka i rodziny przed wykluczeniem społecznym, dyskryminacją, troska o rodziny dysfunkcyjne i zagrożone ubóstwem. Oceniany kierunek studiów stworzony został specjalnie dla osób pragnących zajmować się zawodowo pomocą rodzinie. Praca z rodziną i na rzecz rodziny wymaga wieloaspektowego przygotowania, dlatego niezwykle wymiar interdyscyplinarności kierunku zapewnia studentom wszechstronne przygotowanie do roli zawodowej. Absolwent kierunku posiadać będzie wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu sześciu obszarów: pedagogiki rodziny, psychologii rodziny, socjologii rodziny, zdrowia rodziny, prawa rodzinnego i teologii rodziny. Koncepcja kształcenia na kierunku nauki o rodzinie została opracowana na podstawie diagnozy zapotrzebowania dynamicznie zmieniającego się rynku pracy. Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek studiów nauki o rodzinie.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, wskazane w opisie programu studiów o profilu ogólnoakademickim na kierunku nauki o rodzinie są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek. Efekty uczenia się na kierunku nauki o rodzinie I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) na poziomie wiedzy i umiejętności pozwalają absolwentom zdobyć wiedzę o charakterze ogólnoakademickim oraz mają charakter interdyscyplinarny. Odniesione zostały do sześciu zasadniczych obszarów: pedagogiki rodziny, psychologii rodziny, socjologii rodziny, zdrowia rodziny, prawa rodzinnego i teologii rodziny. Interdyscyplinarność ta ma służyć pogłębieniu i uporządkowaniu wiedzy na temat małżeństwa i rodziny w kontekście nauk społecznych i humanistycznych a w szczególności uwarunkowań pedagogicznych i psychologicznych; umiejętności diagnozowania kondycji rodziny w kontekście różnorodnych przeobrażeń społecznych oraz zdobyciu kompetencji zakładających aktywne uczestnictwo w promocji i pomocy rodzinie za pomocą takich narzędzi jak: mediacja, coaching, terapia rodzinna. Kierunkowe efekty uczenia się znajdują swoje

rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych przedmiotów, w szczególności zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz zajęć do wyboru.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Określona dla kierunku nauki o rodzinie koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Efekty uczenia się są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji, zostały przyporządkowane zarówno do uniwersalnych, jak i wszystkich szczegółowych charakterystyk tego poziomu. Jednak należy zwrócić uwagę na fakt, iż większość efektów uczenia się odnosi się do innych dyscyplin (nauki teologiczne, nauki socjologiczne, psychologia, nauki prawne, nauki o zdrowiu), niż do dyscypliny wiodącej jaką jest pedagogika (56% punktów ECTS). Wynika z tego zbyt duża różnorodność programu, nie ma przyjętej jednolitej linii przyporządkowanej do konkretnej dyscypliny. Zastrzeżenia budzi jednak fakt przyporządkowania kierunku do różnych, a często rozbieżnych dyscyplin naukowych: pedagogika, nauki socjologiczne, psychologia, nauki teologiczne, nauki o zdrowiu, nauki prawne.

Wskazany przez Uczelnię procentowy udział punktów ECTS w dyscyplinie wiodącej oraz innych dyscyplinach naukowych nie odzwierciedlają rzeczywistego ich udziału we współczesnym rozumieniu nauk o rodzinie jako nauki społecznej, co przekłada się na koncepcję i cele kształcenia. W ocenianym programie większy nacisk by miał być kładziony na nauki socjologiczne i pedagogikę, które stanowią ważny obszar dociekań naukowych nauk o rodzinie i do których ten kierunek został przyporządkowany w ostatniej klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się bardziej wyraźne dostosowanie efektów uczenia się do dyscypliny wiodącej: pedagogiki i nauk socjologicznych

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe zawarte w programie studiów I stopnia są zgodne z efektami uczenia się, a także uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Obejmują przedmioty obowiązkowe (lektoraty językowe, seminaria dyplomowe, przedmioty ogólnouczelniane) ściśle przypisane do kierunku, przedmioty z wybranej ścieżki kształcenia (asystentura rodziny i wsparcie; opieka nad osobą niesamodzielną i starszą) oraz przedmioty do wyboru, spośród których student może wybrać przedmioty kierując się własnymi preferencjami i zainteresowaniami. Zostały one podzielone grupy: nauki pedagogiczne, nauki

socjologiczne i nauki teologiczne. Na studiach II stopnia od 3 semestru studenci dokonują wyboru ścieżki kształcenia spośród: 1) mediacje i negocjacje, 2) coaching rodzinny. Przedmioty do wyboru na II stopniu studiów podzielone zostały na grupy: przedmioty obieralne z nauk teologicznych, z filozofii, z nauk socjologicznych, z nauk o zdrowiu, z nauk o kulturze i religii. Harmonogram studiów I stopnia na kierunku nauki o rodzinie obejmuje następujące formy zajęć: wykład, konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, seminarium, lektorat, praktyka zawodowa. Harmonogram studiów II stopnia na kierunku nauki o rodzinie obejmuje następujące formy zajęć: wykład, konwersatorium, ćwiczenia, translatorium, seminarium.

Uczelnia przyporządkowała kierunek do dyscyplin – pedagogika, która jest dyscypliną wiodącą, nauki socjologiczne, psychologia, nauki teologiczne, nauki prawne oraz nauki o zdrowiu. Po analizie programu studiów należy stwierdzić, że ewidentnie za mało jest treści zgodnych z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie pedagogiki i nauk socjologicznych.

Metody dydaktyczne wykorzystywane w procesie kształcenia to: metody podające – wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, opis, opowiadanie, pogadanka, praca z książką; metody eksponujące – drama, inscenizacja, pokaz, gry symulacyjne, wystawa, metody poszukujące (problemowe) – klasyczna metoda problemowa, wykład problemowy, burza mózgów, metoda projektu, metody dyskusyjne – debata, okrągłego stołu, panel dyskusyjny, biograficzna, studium przypadku, SWOT, sytuacyjna, aktywizujące metody problemowe (np. metoda hierarchizacji, definiowania, twórczego rozwiązywania problemów); metody praktyczne – ćwiczeniowa, doświadczeń, obserwacji, pokazu (zob. sylabusy przedmiotów). Stosowane metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych przez Uczelnię efektów uczenia się, w ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów założonych przez Uczelnię efektów uczenia się. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zwraca się też uwagę, aby stosowane metody kształcenia sprzyjały właściwej organizacji treści i uwzględniały szerszy kontekst, związany nie tylko z wiedzą i praktyką, ale także innymi naukami społecznymi.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Zajęcia rozplanowano w sposób przemyślany w poszczególnych semestrach studiów, co pozwala nie tylko na właściwą realizację poszczególnych modułów zajęć, ale także na właściwy dobór czasu pracy przeznaczony na weryfikację zakładanych efektów uczenia się.

Program studiów na kierunku nauki o rodzinie w okresie 2015-2020 ulegał modyfikacjom wynikającym z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych Uczelni, dążenia do lepszego dostosowania programu do potrzeb rynku pracy oraz zapewnienia studentom skutecznego osiągania założonych efektów uczenia się. Aktualna struktura programu studiów na I i II stopniu obejmuje przedmioty obligatoryjne ściśle przypisane do kierunku, przedmioty z wybranej ścieżki kształcenia oraz przedmioty obieralne, spośród których student może wybrać przedmioty do zaliczenia, zgodnie z wymaganiami punktowymi, kierując się własnymi preferencjami i zainteresowaniami.

Nauczyciele akademicy na początku semestru prezentują treści programowe oraz zakładane efekty uczenia się. Sylabusy są dostępne na stronie internetowej i omawiane podczas pierwszych zajęć z poszczególnych przedmiotów. Tematyka przedmiotów jest ściśle powiązana z przedstawianymi efektami uczenia się dla kierunku nauki o rodzinie. Program studiów spełnia oczekiwania studentów.

Sekwencyjność przedmiotów jest zachowana, co pozwala na skuteczne osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia.

Prowadzone zajęcia angażują studentów zarówno w pracę w grupach jak i wymagają aktywności indywidualnej. Liczebność grup studenckich jest zróżnicowana w zależności od rodzaju zajęć i stosowanych metod kształcenia, aby studenci mogli jak najlepiej przyswoić przekazywane treści. Stosowane metody kształcenia pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Praktyki realizowane na kierunku nauki o rodzinie dotyczą w szczególności takich obszarów, jak: wspieranie małżeństwa i rodziny poprzez pomoc społeczną, asystenturę rodziny oraz poradnictwo rodzinne, przygotowanie do małżeństwa, promocję wartości małżeństwa i rodziny oraz wsparcie rodziny w procesie edukacji i wychowania oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą, osobami starszymi, niepełnosprawnymi oraz chorymi.

W roku akademickim 2020/2021 ze względu na epidemię covid-19 wszystkie zajęcia odbywają się w formie zdalnej w kontakcie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams oraz uzupełniająco z wykorzystaniem platformy e-learningowej Moodle. We wcześniejszych latach w procesie dydaktycznym platforma e-learningowa Moodle wykorzystywana była przez nauczycieli akademickich i studentów jako uzupełnienie tradycyjnej formy zajęć zakładającej bezpośredni kontakt wykładowcy i studentów. Nauczyciele przy jej użyciu mogą tworzyć autorskie zasoby i aktywności edukacyjne mające na celu usystematyzowanie i utrwalenie nabytych podczas zajęć wiadomości. Nauka przy wykorzystaniu platformy Moodle opiera się nie tylko na zapoznaniu z materiałami dydaktycznymi, ale współpracy i tworzeniu relacji pomiędzy studentami a wykładowcami. Znacznie ułatwia pracę nauczycielowi akademickiemu poprzez szybkie przekazywanie materiałów dydaktycznych, ocen oraz informacji zwrotnych dla studentów.

Praktyki są wpisane w program kierunku nauki o rodzinie dla studiów I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych. Studenci na studiach stacjonarnych zobowiązani są do realizacji praktyk w wymiarze 150 godzin. Tak praktykom na studiach stacjonarnych jak niestacjonarnych przyporządkowano po 6 punktów ECTS. Wymiar praktyk oraz przypisana im liczba punktów ECTS zapewniają studentowi dobre przygotowanie do funkcjonowania na rynku pracy.

Studenci odbywają praktyki na pierwszym i drugim roku studiów. Dla każdego etapu praktyk sformułowane są odrębne efekty uczenia się i odrębny ramowy program praktyk. Na pierwszym roku, w wymiarze 30 godzin studenci studiów stacjonarnych i 20 godzin studenci studiów niestacjonarnych, realizują praktyki wizytacyjne – ich celem jest zapoznanie się z funkcjonowaniem instytucji, w której po zakończeniu studiów absolwent może znaleźć zatrudnienie. Na drugim roku (120 godzin na studiach stacjonarnych i 80 na niestacjonarnych) studenci odbywają praktyki specjalistyczne – poznają charakter wykonywanej przez osoby zatrudnione pracy, pod nadzorem opiekuna praktyk uczą się wykonywania czynności w kontakcie z osobami, które wymagają różnorodnej pomocy (w zależności od instytucji).

Miejsca, w których studenci odbywają praktyki dają możliwość zrealizowania zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Dobór miejsc praktyk jest odpowiedni do programu. Praktyki odbywają się np. w ośrodkach pomocy rodzinie, ośrodkach pomocy społecznej lub domach seniora. Przed rozpoczęciem praktyki, uczelnia każdorazowo podpisuje z instytucją oferującą miejsce praktyk, porozumienie. Wśród podmiotów udostępniających miejsca praktyk są m.in. instytucje wspierające rodziny, oferujące pomoc osobom samotnym, w podeszłym wieku i wykluczonym.

Weryfikacji przebiegu praktyk służą: dziennik praktyk oraz karta praktyk. Dziennik praktyk prowadzony jest przez studenta. Praktykant szczegółowo w dzienniku praktyk opisuje czynności, które wykonał każdego dnia, realizując praktyki. Opiekun w miejscu odbywania praktyk weryfikuje

zapisy i akceptuje wykonanie zadań w systemie tygodniowym. W dzienniku nie dokonuje się oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oceniane są w karcie praktyk przez opiekuna praktyk w miejscu ich odbywania. W karcie przedstawiciel pracodawcy (opiekun) przedstawia też pisemną opinię na temat funkcjonowania studenta w trakcie realizacji praktyk.

Liczba studentów przypadających na jednego opiekuna w miejscu odbywania praktyk jest odpowiednia, gwarantuje prawidłowy nadzór nad wykonywaniem powierzonych zadań, pozwala też na indywidualne podejście do praktykanta.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są odpowiednie, spełniają warunki niezbędne do osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się przypisanych praktykom oraz prawidłową realizację praktyk.

Od kwietnia 2020 roku obowiązuje rozporządzenie rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w sprawie szczególnych rozwiązań w zakresie realizacji i zaliczania praktyk zawodowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość obowiązkowych w trakcie kształcenia na studiach w związku z wprowadzeniem stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2.

Celem decyzji było umożliwienie realizacji praktyk zawodowych przez studentów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach prowadzonych w UKSW pozwalających na osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla właściwej praktyki zawodowej.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość odbywania praktyk zdalnych oraz realizacji praktyk w formie alternatywnych zajęć na uczelni (zajęcia warsztatowe z uwzględnieniem efektów uczenia się określonych dla praktyk). Realizacja programu praktyk w ten sposób daje możliwość osiągnięcia zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Realizacja praktyk w systemie online jest szczegółowo opracowana w nowym regulaminie. W trakcie praktyki online student m.in. dokonuje przeglądu materiałów – dokumentów, na których pracuje placówka, uczestniczy online w spotkaniach z pracownikami, np. z asystentem rodziny. Rozmowy dotyczą charakteru pracy rozmówcy oraz zadań. Merytoryczna opieka nad przebiegiem praktyk należy do pełnomocnika praktyk. Konsultacje z opiekunów praktyk w instytucji, w której praktyki są odbywane, prowadzone są tylko w sytuacjach nadzwyczajnych-kryzysowych.

Uczelnia ma podpisane z pracodawcami porozumienia dotyczące realizacji praktyk. Student może sam zaproponować miejsce odbywania praktyk, musi ono jednak być zaakceptowane przez uczelnianego opiekuna praktyk.

Interesariusze zewnętrzni mają możliwość zgłoszenia modyfikacji do programu praktyk, wpisując uwagi w karcie praktyk studenta.

Okresowe oceny dotyczące programu praktyk nie są dokonywane, co w konsekwencji utrudnia bieżące dostosowywanie programu praktyk do oczekiwań rynku pracy wobec absolwentów ocenianego kierunku. Rekomenduje się wprowadzenie regularnych, okresowych ocen programu praktyk, realizacji praktyk, efektów uczenia się dla praktyk, a także odpowiedności miejsc odbywania praktyk w kontekście pozostałych przedmiotów znajdujących się w programie studiów na ocenianym kierunku. Rekomenduje się, aby w ocenie brali udział również studenci. Zastosowanie tego rozwiązania poprawi jakość przygotowania praktycznego studentów do funkcjonowania na rynku pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia przyporządkowała kierunek do dyscyplin – pedagogika, która jest dyscypliną wiodącą, nauki socjologiczne, psychologia, nauki teologiczne, nauki prawne oraz nauki o zdrowiu. Sekwencja zajęć lub grup zajęć nie zapewnia jednak osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów w ramach dyscypliny wiodącej (zbyt wiele efektów, ich niespójność, rozbieżność). Po analizie programu studiów należy stwierdzić, że ewidentnie za mało jest treści zgodnych z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie pedagogiki i nauk socjologicznych.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są prawidłowe. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami prawa.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W związku z pandemią COVID-19, Uczelnia natychmiast wprowadziła skuteczne procedury związane z nauką zdalną.

Liczba godzin praktyk przypisanych kierunkowi nauki o rodzinie pozwala studentom osiągnąć zakładane dla praktyk efekty uczenia się. Miejsca, w których studenci odbywają praktyki są prawidłowo dobrane. Regulamin praktyk został opracowany dla całej uczelni, natomiast efekty dla kierunku zawarte są w programie praktyk. System praktyk na ocenianym kierunku pozwala studentom osiągnąć efekty, które ułatwią im wejście na rynek pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Podjęcie przez Uczelnię rewizji programu studiów z uwzględnieniem integracji interdyscyplinarnych przedmiotów oraz wiodącej dyscypliny pedagogika w kontekście realizacji zakładanych efektów uczenia się dla kierunku nauki o rodzinie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku studiów. Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz

kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zasady i warunki uznawania efektów uczenia się w innej uczelni określa Regulamin Studiów w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się, a ocenę przelicza się na skalę ocen obowiązującą w Uniwersytecie. Procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa Uchwała Nr 207/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 23 października 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz zasad przyjęć na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w postępowaniu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

System weryfikacji efektów uczenia się obejmuje: egzaminy, kolokwia, prace projektowe, rozwiązywanie zadań problemowych, ocenę prac zespołowych, ocenę systematyczności i zaangażowania podczas zajęć, w tym również podczas seminariów dyplomowych, a finalnie – ocenę pracy dyplomowej, której napisanie m.in. przygotowuje studenta do prowadzenia działalności naukowej. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Efekty uczenia przypisane do przedmiotów znajdują się w kartach kursów, osobami odpowiedzialnymi za ich realizację są prowadzący zajęcia. Każdy prowadzący ma możliwość odpowiedniego doboru metod i narzędzi kształtowania wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów oraz sposobów oceniania efektów osiągniętych przez studentów. W każdej karcie kursu znajduje się oczekiwane efekty uczenia się oraz matryca, na którą prowadzący nanosi sposoby sprawdzania. Stosowane metody weryfikacji umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Formy sprawdzania poziomu osiągnięcia przez studenta założonych efektów kształcenia oraz zasady ustalania oceny z kursu są elementami programu studiów są udostępniane studentom przez prowadzącego zajęcia i zawarte są w karcie kursów.

Stosowane na wizytowanym kierunku zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określają także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów oraz prac dyplomowych. Tematyka prac dyplomowych dotyczy rodziny w różnych wymiarach. Podejmowane są tematy dotyczące m.in. pracy asystenta rodziny, funkcjonowania rodzin z perspektywy wybranych aspektów m.in. pedagogicznych, teologicznych i bioetycznych, medycznych, psychologicznych i społecznych. Prace dyplomowe przygotowywane na I i II stopniu różnią się stopniem osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Realizowane prace dyplomowe w głównej mierze są jednak pracami pogłównymi, opartymi o analizę literatury przedmiotu (przegląd literatury).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przyjęte zasady rekrutacji na studia na kierunku nauki o rodzinie są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Z kolei stosowane metody weryfikacji i oceny, są transparentne, pozwalają na równe traktowanie studentów oraz na bezstronność oceny. Umożliwiają uzyskanie przez studentów informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Pozwalają one na realne sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich na każdym etapie kształcenia, na podstawie analizy prac cząstkowych, prac dyplomowych. Prace dyplomowe, pomimo to, iż przygotowywane są w dyscyplinie naukowej pedagogika, nie odpowiadają koncepcji kształcenia i założonym dla kierunku efektom uczenia się, gdyż dotyczą bardziej zagadnień teologicznych i religioznawczych. Ocena losowo wybranych prac dyplomowych pozwala wnioskować, iż realizowane prace dyplomowe w głównej mierze są pracami pogładowymi, opartymi o analizę literatury przedmiotu (przeгляд literatury), zawierają błędy metodologiczne, uniemożliwiające weryfikację zakładanych efektów uczenia się w zakresie projektowania, przeprowadzenia i analiza badań empirycznych z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się przeprowadzenie audytu wewnętrznego jakości prac dyplomowych;
2. Zaleca się podjęcie niezbędnych działań mających na celu poprawę jakości prac dyplomowych w oparciu o założenia metodologiczne i analizę danych zastanych, tak by ich realizacja umożliwiała weryfikację zakładanych efektów uczenia się w zakresie projektowania, przeprowadzenia i analiza badań empirycznych z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku nauki o rodzinie prowadzą nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z takimi dyscyplinami naukowymi jak: pedagogika, socjologia, filozofia, psychologia, nauki prawne, nauki teologiczne, nauki o zdrowiu czy filologia angielska. Nauczyciele posiadają aktualny, aczkolwiek zróżnicowany pod względem liczby opublikowanych publikacji i udokumentowany dorobek naukowy. Nauczyciele akademicy reprezentują różne dyscypliny naukowe w ramach, których realizowane są zajęcia dydaktyczne, nie mniej jednak dorobek ten nie zawsze jest prawidłowo dostosowany do prowadzonych zajęć.

Na kierunku nauki o rodzinie na studiach pierwszego i drugiego stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zajęcia prowadzi 30 pracowników zatrudnionych na etacie na podstawie umowy

o pracę. Aktualnie struktura grupy pracowników badawczo-dydaktycznych wygląda następująco: 4 profesorów, 10 doktorów habilitowanych, 12 doktorów i 3 magistrów. Dodatkowo do realizacji zajęć zostały zatrudnione trzy osoby na umowy cywilno-prawne, tj. dwóch pracowników ze stopniem doktora habilitowanego oraz jeden magister. Przedmioty pedagogiczne realizuje 8 nauczycieli spośród 30 osobowej grupy pracowników, co nie pozwala na realizację założonych efektów uczenia się w obszarze pedagogiki.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć j nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z regulacjami ustawowymi oraz obowiązującymi na Uczelni. Pozwala to na prawidłową realizację zajęć.

Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pozwala na prawidłową realizację zajęć. Natomiast struktura kadry nie pozwala na w pełni prawidłową realizację zajęć. Zajęcia na kierunku nauki o rodzinie prowadzone są przez pracowników etatowych, reprezentujących dyscyplinę pedagogika, psychologia, socjologia, historia, nauki prawne, nauki teologiczne, nauki o polityce, co pozwala zapewnić realizację treści programowych zgodnie ze wskazanymi dyscyplinami naukowymi, do których przypisano efekty uczenia się.

Przydział niektórych nauczycieli akademickich do zajęć uniemożliwia prawidłową ich realizację. Nieprawidłowa jest obsada przedmiotu seminarium licencjackich i magisterskich, albowiem przedmiot ten prowadzi łącznie 11 nauczycieli z czego jedynie 3 ma wykształcenie kierunkowe z pedagogiki. Uwzględniając fakt, iż większość efektów uczenia się zostało przypisanych do pedagogiki, to wskazaną proporcję osób z wykształceniem pedagogicznym należy uznać za niewystarczającą. Ponadto stwierdzono, że niektóre zajęcia zostały nieprawidłowo obsadzone.

Nieprawidłowości dotyczą przydziału nauczycielom zbyt zróżnicowanych tematycznie zajęć oraz niezgodnie z ich wykształceniem kierunkowym lub doświadczeniem zawodowym.

W proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związane z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim. Na przykład w dwu przypadkach dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe nauczycielom w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach uniemożliwia prawidłową realizację zajęć. Osoby te posiadają tytuł magistra i niedawno ukończyły studia magisterskie a powierzono im licznej grupy zajęć o zróżnicowanej tematyce. Osoby te nie mają ani dorobku naukowego ani doświadczenia zawodowego w tak obszernym zakresie tematycznym.

Doświadczenie dydaktyczne kadry naukowo-dydaktycznej jest zróżnicowane od bardzo doświadczonych dydaktyków po osoby dopiero zaczynające pracę badawczo-dydaktyczną. Ponadto kadra ma możliwość doskonalenia swoich umiejętności dydaktycznych poprzez uczestniczenie w szkoleniach organizowanych zarówno na poziomie macierzystego wydziału, uczelni czy też podczas wyjazdów na zagranicznych uczelniach. Pracownicy mają także możliwość podnoszenia swoich kompetencji językowych w ramach programu „Młody Dydaktyk w Uniwersytecie”.

W uczelni istnieją precyzyjnie określone zasady przydziału zajęć, które na kierunku są przydzielane przez Dziekana. Przydział zajęć jest przygotowywany przed rozpoczęciem roku akademickiego a przedmioty wprowadzone zostają do systemu USOS. Każdy z nauczycieli otrzymuje indywidualną kartę obciążeń, którą podpisuje. Zatem jest też w stanie ocenić, czy przypisane mu przedmioty są zgodne z jego kompetencjami naukowymi, czy zawodowymi. Kryteria uwzględniane przez uczelnię to: posiadane przez nauczycieli stopnie i tytuły naukowe, dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe. W uczelni zostały wypracowane także zasady organizacyjne, zgodnie z którymi istnieją precyzyjnie określone zasady przydziału zajęć na wydziale, a tym samym kierunku. Pracownicy mają możliwość szkolenia w zakresie kształcenia na odległość. W ramach organizowanych szkoleń

podnosili umiejętności prowadzenia wykładów i ćwiczeń za pomocą wykorzystywanych w uczelni platform. Możliwości takie istniały na Wydziale jeszcze przez pandemię, natomiast intensywność szkolenia wzrosła w okresie pandemii. Ponadto pracownicy doceniają także możliwość wzajemnego dzielenia się własnymi doświadczeniami i samoszkolenia we własnym gronie, co pozwala im na pokonywanie ewentualnych trudności.

Uczelnia prowadzi transparentną politykę zatrudnienia zgodnie z przyjętymi przez nią zasadami, tzn. na stanowiska nauczycieli akademickich przyjmowane są osoby o zróżnicowanym doświadczeniu zawodowym, tak aby były realizowane zarówno cele dydaktyczne, jak i planowy rozwój specjalizacji naukowej pracowników połączonej z specjalizacją w obszarze kształcenia. Natomiast zasady te nie przekładają się na dostosowywanie obsady zajęć do zakładanych efektów uczenia się. Innymi słowy, dobór nauczycieli nie następuje w oparciu o realizację zakładanych efektów uczenia a o sformalizowane kryteria, które nie uwzględniają realizowanych na kierunku celów w obszarze naukowym, jak i dydaktycznym.

Pracownicy kierunku angażują się w działalność publikacyjną oraz badawczą, która ma także przełożenie na prowadzoną aktywność dydaktyczną i organizacyjną. Dorobek naukowy jest pomnażany i upowszechniany na licznych konferencjach, które organizuje Uczelnia oraz w których uczestniczą nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku. Dorobek publikacyjny jest także systematycznie rozwijany. Także kompetencje dydaktyczne są rozwijane poprzez udział w wyjazdach do innych ośrodków naukowych. Nauczyciele akademicy wskazywali na wsparcie Uczelni w rozwoju naukowym.

Osoby prowadzące zajęcia są regularnie oceniane przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz w ramach hospitacji. Regularnie prowadzone są również okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w formie hospitacji. Każda z tych procedur jest sformalizowana w oparciu o istniejące na uczelni regulacje.

W uczelni funkcjonuje system wspierania i motywowania nauczycieli zarówno do rozwoju naukowego, jak i podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. W Uczelni istnieje system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego w szczególności poprzez możliwość uzyskiwania finansowania dla indywidualnych projektów naukowych. Pracownicy otrzymują wsparcie w zakresie uzyskiwania informacji o realizowanych konkursach grantowych, jak również finansowania projektów. Pracownicy osiągający najlepsze wyniki w pracy naukowej otrzymują od Rektora nagrody. W zakresie kompetencji dydaktycznych pracownicy mogą korzystać z bezpłatnych szkoleń. Mają także możliwość szkolenia w zakresie podnoszenia swoich umiejętności w pracy naukowej i dydaktycznej, tzn. wykorzystania innowacyjnych metod dydaktycznych; posługiwania się narzędziami informatycznymi w procesie kształcenia studentów, zarządzania informacją czy prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany dorobek naukowy, nie mniej jednak nie we wszystkich przypadkach występuje zgodność posiadanego dorobku naukowego czy doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami, co nie zapewnia uzyskania przez studentów zakładanych

efektów uczenia się. Polityka kadrowa jest określona w aktach normatywnych uczelni, nie mniej jednak nie zapewnia ona odpowiedniego doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, co zostało ujęte w niewłaściwej obsadzie zajęć. Tym samym prowadzona polityka kadrowa nie sprzyja uzyskaniu i utrzymywaniu odpowiedniego poziomu kształcenia oraz stałą jego kontrolę. Przekłada się to na niemożność osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Studenci uczestniczą w cyklicznej i kompleksowej ocenie prowadzących zajęcia. Wyniki ankiet studenckich są uwzględniane w okresowej ocenie nauczycieli akademickich oraz mogą stanowić podstawę do działań wyjaśniających i dyscyplinarnych wobec pracowników. Regularnie prowadzone są także hospitacje zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się dostosowanie obsady zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach umożliwi prawidłową realizację zajęć.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Aktualne zasoby uczelni są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatnie do rzeczywistych warunków pracy badawczej i dydaktycznej. Infrastruktura i zasoby edukacyjne umożliwiają zatem prawidłową realizację zajęć, a co za tym idzie prowadzą do osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. W okresie nauki zdalnej, zarówno pracownicy jak i studenci mają zapewniony dostęp do sprzętu i oprogramowania umożliwiającego synchroniczny i asynchroniczny proces nauczania i uczenia się. W systemie tradycyjnym zajęcia dydaktyczne odbywają się w salach wykładowych wyposażonych w rzutniki multimedialne lub tablice multimedialne oraz posiadających dostęp do Internetu. W trakcie zajęć dydaktycznych studenci korzystają z pracowni komputerowej oraz z ogólnodostępnych stanowisk komputerowych w budynku 23 na kampusie Wóycickiego. Studenci i pracownicy UKSW mają możliwość bezpłatnego korzystania z oprogramowania. Na uwagę zasługuje utworzenie pracowni symulacyjnej opieki i pielęgnacji osób starszych i niesamodzielnych bogato wyposażonej w fantomy, łóżka specjalistyczne, sprzęt pielęgnacyjny. Korzystanie z tej pracowni umożliwia studentom studiów I stopnia nabywanie, wiedzy, umiejętności i kompetencji wynikających z programu kształcenia. Organizacja biblioteki i wyposażenie techniczne zapewniają warunki komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych tradycyjnych i cyfrowych. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych w celu wykonywania zadań i realizacji projektów. Na bieżąco monitorowane są zasoby techniczne,

dydaktyczne i biblioteczne uczelni co sprzyja rozwojowi i doskonaleniu infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Zasoby biblioteczne są aktualne, zarówno pod kątem zakresu tematycznego jak i zasięgu językowego. Aktualnie w zasobach bibliotecznych pod hasłem: Nauki o rodzinie dostępnych jest 1 tysięcy wyników pozycji książkowych wydanych po 2015 r. Zasoby biblioteczne są adekwatne do literatury zalecanej na zajęciach i zawartej w katalogach przedmiotów, umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do działalności naukowej, udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Liczba egzemplarzy dostępnych dla studentów jest dostosowana do potrzeb. Zasoby biblioteczne są na bieżąco uzupełniane, a pracownicy naukowcy mają wpływ na zakup poszczególnych pozycji bibliograficznych, niezbędnych do ich działalności dydaktycznej i naukowej. Korzystanie z zasobów bibliotecznych jest możliwe zarówno w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. Uczelnia ma dostęp do baz danych umożliwiających korzystanie ze światowych zasobów informacji naukowej. Na bieżąco prowadzona jest aktualizacja bazy dydaktycznej i naukowej w postaci okresowych przeglądów, a wnioski z tej oceny są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. W okresowych przeglądach zaangażowani są nauczyciele akademicki i przedstawiciele studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Prowadzone są systematyczne przeglądy infrastruktury, a ich wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Aktualna baza dydaktyczna, w tym liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych i specjalistycznego oprogramowania jest dostosowana do liczebności studentów, liczebności grup i umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonanie czynności badawczych przez studentów. Zasoby biblioteczne są odpowiednie, na bieżąco aktualizowane umożliwiając tym samym studentom realizację zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia dba o aktualizację, rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. Dostosowuje się do potrzeb studentów i nauczycieli akademickich przygotowując się do pracy zdalnej w roku akademickim 2020/2021 poprzez dostępność do odpowiedniego sprzętu i wsparcie techniczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wśród współpracujących z ocenianym kierunkiem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego znajdują się podmioty, których zakres działalności jest zgodny z kierunkiem kształcenia na ocenianym kierunku. Liczba współpracujących interesariuszy, zakres rynku jaki obejmują w obszarze, dla którego pracowników kształci oceniany kierunek oraz zakres i efekty współpracy dają podstawy do tego, aby sądzić, że współpraca odbywa się prawidłowo. Gdy jest potrzeba nawiązania kontaktu z podmiotem, bo tego wymaga realizacja programu, to relacja jest nawiązywana, natomiast współpraca zanika, gdy np. po zmianie programu nie ma potrzeby korzystać z wiedzy i doświadczenia jakiegoś podmiotu. Kontakty nawiązywane są w sytuacjach, gdy dana instytucja działająca w określonej dziedzinie byłaby merytorycznie pomocna przy np. organizowaniu konferencji czy realizacji zadań projektowych. Do kontaktu bieżącego z interesariuszami zewnętrznymi w kontekście ocenianego kierunku wyznaczony jest koordynator ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przy Wydziale Studiów nad Rodziną, w ramach którego funkcjonuje oceniany kierunek działa Wydziałowa Rada Biznesu. Wśród członków Rady Biznesu są przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych – reprezentanci Instytutu Spraw Socjalnych w Warszawie, Dom Pomocy Społecznej w Tykocinie, Instytutu Jana Pawła II w Warszawie i Domu Seniora Leonianum Piękne Życie w Sikorzu. Jest to reprezentatywna grupa interesariuszy, która posiada niezbędne kompetencje, aby przekazywać sygnały z obszaru rynku pracy, dla którego kształceni są studenci ocenianego kierunku. Rada m.in. opiniuje projekty efektów kształcenia, projekty programów studiów, w tym projekty profili absolwenta.

Współpracujący z uczelnią interesariusze zewnętrzni mają możliwość oceny programu uczeni się dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona w sposób ciągły, odbywa się na wielu płaszczyznach.

Pracodawcy stwarzają w swoich miejscach warunki do odbywania praktyk studenckich. Ponadto oferują możliwość uczestnictwa w wolontariatach. Zadania wykonywane w trakcie praktyk i zakres działalności instytucji, w której odbywają się praktyki, są dla studentów inspiracją do określania na tej podstawie tematów prac dyplomowych. Inną korzyścią współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest wykorzystanie doświadczeń interesariuszy poprzez zaangażowanie ich do prowadzenia zajęć. Współpraca w tym zakresie odbywa się na podstawie umów cywilno-prawnych, zawieranych pomiędzy uczelnią i przedstawicielem otoczenia. Obecnie, ze względu na zdalną organizację kształcenia, władze wydziału podjęły decyzję o ograniczeniu współpracy w tym zakresie. W tym roku akademickim zajęcia na podstawie umowy cywilno-prawnej prowadzi przedstawiciel Instytutu Papieża Jana Pawła II – dwa zajęcia: wychowanie do życia w rodzinie oraz technologie informacyjne.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi realizowana jest również poprzez organizowanie wspólnych konferencji, projektów, sympozjów. W te działania angażowani są również studenci uczący się na ocenianym kierunku.

Przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego mają możliwość oceny efektów uczenia się, które student powinien osiągnąć studiując na kierunku nauki o rodzinie. W tym celu interesariusze

zewnątrznicy wypełniają ankiety, w których wyrażają opinie w stosunku do poszczególnych efektów. Mimo, że program został oceniony pozytywnie, dwie instytucje (dom pomocy społecznej i dom seniora) zasugerowały wprowadzenie do programu zmian. Zaproponowane modyfikacje (wprowadzenie dwóch przedmiotów) dotyczyły ścieżek: opiekun osoby starszej niesamodzielnej oraz mediacje, negocjacje. Proponowane zmiany zostały wprowadzone do programu studiów na ocenianym kierunku. Kolejnym efektem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym było wprowadzenie do programu na wniosek intresariuszy specjalności coaching rodzinny.

Wydział Studiów nad Rodziną nie ma opracowanych szczególnych zasad komunikacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym na czasach pandemii. Mimo tego, kontakty, mimo obostrzeń, są prowadzone na niezmiennym poziomie intensywności. Odbývają się z wykorzystaniem platform komunikacyjnych, rozmów indywidualnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa oraz za pomocą kontaktu mailowego.

Uczelnia, w zakresie ocenianego kierunku, nie prowadzi przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów pod kątem oceny poprawności doboru instytucji współpracujących oraz skuteczności form współpracy. Rekomenduje się wprowadzenie takiego rozwiązania. Przegląd powinien też obejmować analizę współpracy pod kątem jej oddziaływania na modyfikację programu uczenia się i w efekcie wpływać na polepszenie współpracy z przedstawicielami otoczenia społecznego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujący z kierunkiem nauki o rodzinie reprezentują instytucje funkcjonujące w obszarze, dla którego pracowników kształci oceniany kierunek. Dobór interesariuszy zewnętrznych do współpracy jest odpowiedni, grupa instytucji współpracujących jest liczna. Współpraca uczelni, w zakresie kierunku nauki o rodzinie, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter współpracy stałej, jest prowadzona na wielu płaszczyznach.

Interesariusze mają wpływ na kształtowanie programu, co uwidaczniają wprowadzone na ich sugestię zmiany. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzą na ocenianym kierunku zajęcia. Charakter i intensywność współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zapewniają stały kontakt z rynkiem pracy i stosunkowo możliwość dynamicznej reakcji na jego oczekiwania. Kontakty z interesariuszami zewnętrznymi w czasach pandemii odbywają się w sposób powszechnie przyjęty, poprzez kontakty online. Dla ocenianego kierunku nie prowadzi się okresowych przeglądów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj i zakres umiędzynarodowienia są zgodne z zaprezentowanymi przez instytut koncepcją oraz celami kształcenia. Na uczelni są możliwości międzynarodowej aktywności pracowników i studentów polegającej na współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi, w którą zaangażowani są pracownicy Instytutu oraz są stworzone możliwości uczestniczenia w niej studentom. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku nauki o rodzinie obejmuje: kształcenie językowe studentów kierunku nauki o rodzinie na poziomie B (studia licencjackie) oraz B+ (studia magisterskie), uczestnictwo studentów i pracowników akademickich w programie Erasmus+, udziału studentów w ofercie zajęć fakultatywnych w języku obcym prowadzonych przez pracowników WSR, udział w wykładach zaproszonych profesorów zagranicznych, podnoszenie kompetencji językowych kadry akademickiej, organizację wydarzeń naukowych o charakterze międzynarodowym (konferencje), realizacja projektów naukowo-badawczych w partnerstwie z uczelniami zagranicznymi (z Niemiec, Włoch, Słowacji, Szkocji, Francji), publikacja artykułów w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. W trakcie zajęć studenci nabywają kompetencje językowe pozwalające na komunikację z użyciem specjalistycznej terminologii, udział w debacie, zrozumienie głównych zagadnień z wykładów na tematy związane z kierunkiem studiów i innych form prezentacji akademickich i zawodowych, zastosowanie różnych mediów oraz urozmaiconych form pracy studenta. Wydział Studiów nad Rodziną zawiązał umowy o partnerstwie międzynarodowym z 10 uczelniami. We wszystkich przypadkach zawarte porozumienia dotyczą mobilności dwustronnych (obejmują umowy o przyjazdach i wyjazdach). Ponadto kilku pracowników WSR skorzystało z doświadczeń dydaktycznych w zagranicznych uczelniach, dzięki wizytom studyjnym w ramach programu „Mistrzowie dydaktyki”. Pracownicy korzystali również z możliwości podniesienia swoich umiejętności językowych. W UKSW funkcjonuje efektywny system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych w postaci m.in. podnoszenia kwalifikacji z języka angielskiego do poziomu C1.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia dotyczy zarówno pracowników akademickich jak i studentów. Proces umiędzynarodowienia jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia na kierunku nauki o rodzinie i pozwala na łączenia pracy naukowej i dydaktycznej. Pracownicy uczestniczą w stażach i projektach badawczych o charakterze międzynarodowym, a studenci w programie Erasmus. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku nauki o rodzinie. Proces umiędzynarodowienia ma duże znaczenie w działalności kierunku, a okresowo prowadzone oceny stopnia umiędzynarodowienia skutkują rozwojem w tym zakresie. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, również z udziałem studentów, w bezpośrednim kontakcie z wszystkimi zainteresowanymi, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na ocenianym kierunku jest prowadzone systematycznie i ma charakter stały oraz kompleksowy. Jednostka oferuje zróżnicowane formy wsparcia, z wykorzystaniem współczesnych technik, ponadto są adekwatne do potrzeb studentów wynikających z realizacji programu studiów, osiągania efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Doradztwem zawodowym oraz wsparciem studentów w prowadzeniu działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku nauki o rodzinie zajmuje się Biuro Karier we współpracy z Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego UKSW. Biuro prowadzi bazy danych o pracodawcach, miejscach praktyk, a także odpowiada za wsparcie studentów w realizacji praktyk. W zakresie swoich działań prowadzi szereg akcji informujących o aktualnych miejscach pracy oraz praktyk, głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także wiadomości mailowych. Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego UKSW organizuje warsztaty z zakresu umiejętności miękkich i kompetencji zawodowych. Ponadto, prowadzone są bieżące działania związane z doradztwem zawodowym oraz z zakresu kompetencji miękkich, potrzebnych do autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej oraz właściwego redagowania CV. Studenci są zapoznani z dedykowanymi dla nich ofertami podczas spotkania organizacyjnego na pierwszym roku studiów i często z niej korzystają. Dodatkowym źródłem informacji na temat działań podejmowanych przez jednostkę jest strona internetowa.

Studenci są motywowani do osiągania efektów uczenia się w ramach wsparcia stypendialnego, organizacyjnego oraz merytorycznego. Studenci ocenianego kierunku są motywowani do prowadzenia działalności naukowej w ramach Bioetycznego Koła Studentów WSR, Studenckiego Koła Nauk o Rodzinie oraz Studenckiego Koła Myśli Społecznej. Studenci działający w ramach ruchów naukowych mogą liczyć na wsparcie merytoryczne od opiekuna koła naukowego oraz materialne ze strony władz Uczelni, która przyznają środki na jego działalność. Koła naukowe reprezentuje Uczelnię na konferencjach oraz targach nauki, podczas których prezentują oni swoje dotychczasowe dokonania. Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia także działania w zakresie efektywnego korzystania z oprogramowania i infrastruktury w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Studenci ocenianego kierunku osiągający najwyższe wyniki w nauce mogą ubiegać się o nagrody i wyróżnienia za najlepsze wyniki w konkursach kół naukowych oraz o nagrody fundowane przez instytucje pozauczelniane, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne oraz osoby fizyczne.

Studenci są wspierani w zakresie różnorodnych form aktywności sportowych w ramach działalności Akademickiego Związku Sportowego. Działalność artystyczna jest wspierana przez udział studentów w działalności „Chóru UKSW”, Zespołu Muzycznego Studentów UKSW” i „Teatru Akademickiego

UKSW". W zakresie działalności organizacyjnej i przedsiębiorczości Uczelnia stwarza możliwości rozwoju kompetencji studentów ocenianego kierunku za pośrednictwem organizacji konferencji naukowych. Studenci ocenianego kierunku umiejętności organizacyjne nabywają także podczas organizacji konferencji naukowych. Jednostka zapewnia możliwość rozwoju powyższych działalności przez studentów.

Studenci kierunku nauki o rodzinie mają możliwość ubiegania się o indywidualizację procesu uczenia się w formie Indywidualnego Toku Studiów oraz Indywidualnego Programu i Planu Kształcenia regulowanych w § 18 i § 15 *Regulaminu Studiów*. Indywidualny Program i Plan Kształcenia został przewidziany dla studentów osiągających najwyższe wyniki w nauce i mają sprecyzowane zainteresowania badawcze. Podstawami do uzyskania Indywidualnego Toku Studiów są m. in. niepełnosprawność, samodzielne wychowywanie dzieci, a także inne uzasadnione przypadki. Zgodę na powyższe realizacje wyraża Dziekan. Powyższe procedury zapewniają indywidualizację programu nauczania.

Wsparciem w zakresie pomocy materialnej i dostosowań procesu uczenia się do osób niepełnosprawnych zajmuje się Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych UKSW, które koordynuje wsparcie osób niepełnosprawnych na ocenianym kierunku. Student z niepełnosprawnością może liczyć na wsparcie za pośrednictwem spotkań, które każdorazowo ustala, w zależności od potrzeb. Uczelnia oferuje wsparcie psychologiczne w ramach spotkań z terapeutą, które koncentruje swoje działania głównie na doradztwie psychologiczno-konsultacyjnym. Uczelnia posiada system wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w zakresie materialnym oraz informacyjnym polegającym na prowadzeniu działań informacyjnych o przysługujących dofinansowaniach kosztów uzyskania wykształcenia wyższego. Ponadto, Uczelnia stworzyła także regulacje dotyczące korzystania ze wsparcia asystenta, tłumacza języka migowego i pomocy prawnej. Wsparcie oferowane osobom niepełnosprawnym jest kompleksowe i adekwatne do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość złożenia wniosku o udzielenie urlopu długoterminowego oraz krótkoterminowego.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków do Prodziekana ds. Studenckich. Studenci pierwszego roku ocenianego kierunku są informowani o przysługującym im prawie podczas pierwszego spotkania z opiekunem roku. Powyższe procedury są przejrzyste i skuteczne. Studenci oraz Samorząd Studencki są zaznajomieni z procedurą zgłaszania skarg i wniosków na Uczelni. Informacje dotyczące konkretnego terminu ustalane są każdorazowo, w zależności od potrzeby studentów. Nauczyciele akademicy na ocenianym kierunku wykazują zaangażowanie oraz reprezentują indywidualne podejście do studenta.

Uczelnia prowadzi działalność informacyjną związaną z przeciwdziałaniem przemocy oraz dyskryminacji dla studentów ocenianego kierunku. Wprowadzone rozwiązanie umożliwia jednoznaczne zdefiniowanie i wskazanie zachowań o znamionach dyskryminacji, a także eliminowania ich z życia akademickiego Uczelni.

Studenci ocenianego kierunku są motywowani do osiągania wysokich wyników w nauce za pośrednictwem uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz publikowania artykułów naukowych w czasopiśmie „Studia nad rodziną”. Studenci są zapoznani z przysługującym im prawem do otrzymania stypendium i nagród. Studenci są motywowani do osiągania efektów uczenia się w ramach funkcjonującego na Uczelni systemu stypendialnego, zgodnie z uchwalonymi w art. 86 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020, poz. 159 ze zm.) stypendiami. Ponadto, zgodnie z *Regulaminem Studiów UKSW* studenci mają nauki o rodzinie do ubiegania się o nagrody i wyróżnienia Rektora UKSW, które przysługują studentom uzyskującym najwyższe wyniki w nauce,

osiągnięcia w dyscyplinach sportowych, a także wyróżniając się wzorowym wypełnianiem obowiązków studenckich. System stypendialny uwzględnia systemowe formy wsparcia dla studentów wybitnych, a jednostka motywuje do występowania na konferencjach naukowych i uczestnictwa w konkursach.

Wsparcie nauczycieli akademickich udziela wszechstronnej pomocy w rozwiązywaniu spraw studenckich i przejawia się głównie w dostępności dla studentów w ramach konsultacji i dyżurów, podczas których można omówić kwestie merytoryczne zajęć, jak również warunki formalne. Jednak najczęściej wybieraną formą kontaktu z kadrą dydaktyczną jest korespondencja mailowa oraz kontakt za pośrednictwem MS Teams.

Dziekanat odpowiada za administracyjną obsługę studentów. Jest dostępny dla studentów w godzinach dostosowanych do godzin zajęć dydaktycznych, natomiast wsparcie udzielane studentom przez pracowników odpowiada na potrzeby studentów.

Samorząd Studencki UKSW w Warszawie ma zapewnione środki finansowe na działalność przez Uczelnię, co stanowi podstawę zasobów materialnych, którymi mogą dysponować w okresie roku budżetowego. Samorząd Studencki funkcjonujący w ramach kierunku nauki o rodzinie uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez Samorząd Studenckich UKSW w Warszawie. Uczelnia zapewnia zaplecze organizacyjne, w których prowadzone są bieżące działania związane z działalnością Samorządu Studenckiego. UKSW wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd studencki poprzez stworzenia warunków stymulujących do działalności studenckiej.

Uczelnia doskonalą system wsparcia studentów na ocenianym kierunku w ramach ankietyzacji. UKSW w Warszawie prowadzi ankietyzację studentów z zakresu oferowanych form wsparcia, takich jak obsługa administracyjna, działalności Biura Karier, Działu Pomocy Materialnej dla studentów oraz Centrum Obsługi Wsparcia Studenta. Ostatnia ankietyzacja została przeprowadzona w bieżącym roku akademickim w formie elektronicznej. Wyniki ankiet są prezentowane podczas Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, a także na stronie internetowej Wydziału. Ankieta zawiera także pytanie odnoszące się do zadowolenia z pomocy udzielanego zdalnie, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przedstawione przez Uczelnię wyniki ankietyzacji wskazują na wysoki poziom zadowolenia z całego systemu wsparcia. Proces doskonalenia systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest kompleksowy. Ewaluacja dotyczy oferowanych form wsparcia, w tym wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość, zasięgu ich oddziaływania, a także skuteczności systemu motywacyjnego oraz poziomu zadowolenia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System stypendialny funkcjonuje zgodnie z oczekiwaniami studentów, a jednostka prowadzi działania informacyjne o przysługujących świadczeniach materialnych, urlopach oraz indywidualizacji programu studiów. Biuro ds. studentów niepełnosprawnych nadzoruje wsparcie nad osobami z niepełnosprawnościami i podejmuje bieżące starania umożliwiające zdobywanie zakładanych efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Zarówno Uczelnia, jak i jednostka dysponuje specjalistycznym sprzętem pomagającym w osiągnięciu efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość zgłaszania skarg

i wniosków do władz dziekańskich. Wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego oraz merytorycznego prowadzi Biuro Karier. Za obsługę administracyjną odpowiada Dziekanat. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów przez kreowaniem im warunków umożliwiających działalność oraz organizację inicjatyw studenckich. Jednostka pozyskuje opinie studentów dotyczące funkcjonowania systemu stypendialnego, obsługi administracyjnej, a także działalności z zakresu doradztwa zawodowego. Uczelnia monitoruje również wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu zdalnym z udziałem studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach prowadzonych na kierunku nauki o rodzinie są dostępne na stronie Wydziału bez ograniczeń o charakterze czasowym, miejscowym i technicznym. Głównym źródłem informacji jest strona internetowa Wydziału, która jest podzielona na podstrony, zakładki, co sprawia, że użytkownik intuicyjnie wie, gdzie znajdują się poszczególne elementy. Dodatkowe źródło informacji stanowią również tradycyjne formy przekazu takie jak gabloty informacyjne. Źródło informacji stanowi także Biuletyn Informacji Publicznej oraz media społecznościowe. Treści zawarte na stronie internetowej jednostki są przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami wzrokowymi dzięki możliwości zwiększania czcionki. Dostępność strony internetowej Wydziału jest ograniczona pod względem językowym. Strona internetowa jest dostępna w różnych językach jedynie za pomocą umieszczonego na stronie automatycznego tłumacza, który jest podstawowym narzędziem językowym i nie pozwala interesariuszowi na kompleksowe zapoznanie się z zamieszczonymi na stronie informacjami. Zespół oceniający rekomenduje zaprojektowanie strony internetowej w językach obcych, które są najczęściej używanymi w społeczności akademickiej UKSW.

Publiczny dostęp do informacji obejmuje cel kształcenia, opis procesu nauczania i uczenia się, zasad dyplomowania, a także charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Informacje na temat kompetencji oczekiwanych od kandydatów w procesie rekrutacji na studia, kryteriów oraz harmonogramu rekrutacji nie są ujednolicone i nie stanowią kompleksowej informacji dla kandydata. W wyniku podziału informacji pomiędzy stroną internetową Wydziału oraz stroną internetową Uczelni kandydat nie otrzymuje jednoznacznej informacji z jednego źródła. Biuletyn Informacji Publicznej zawiera wszystkie akty prawne obowiązujące aktualnie na Uczelni. Informacje na temat zakładanych efektów uczenia się, jego oceny, a także systemu organizacji są na bieżąco uzupełniane i weryfikowane w razie zmiany stanu faktycznego.

Publiczny dostęp do informacji na ocenianym kierunku obejmuje także informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które prowadzi Centrum Informatycznej Pomocy.

Publiczny dostęp do informacji jest poddawany ewaluacji w ramach procedury doskonalenia publicznego dostępu do informacji prowadzonej przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji. Uczelnia prowadzi monitorowanie kompleksowości informacji za pośrednictwem badań ankietowych wśród studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych. Uczelnia wskazała szereg działań, które zostały wdrożone w oparciu o uwagi sformułowane przez odbiorców ankiety, m. in. ujednoczenie informacji znajdujących się na stronie internetowej i podstronach Wydziału Studiów nad Rodziną, wprowadzenie wewnętrznych ustaleń dotyczących sposobu przekazywania informacji na stronach internetowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji jest skierowany do szerokiego grona odbiorców, który gwarantuje łatwość zapoznania się z nimi. Informacje są na bieżąco aktualizowane oraz uwzględniają potrzeby odbiorców. Głównym źródłem informacji dla studentów ocenianego kierunku jest strona internetowa Wydziału oraz BIP. Ponadto, procedura obejmuje także informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technik oraz odstawowych wskaźników dotyczących skuteczności tego kształcenia. Publiczny dostęp do informacji jest poddawany procesowi weryfikacji w aspektach rzetelności, zrozumiałości oraz kompleksowości informacji o studiach przy udziale interesariuszy wewnętrznych, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia powyższego procesu. Na podstawie analizy stanu faktycznego dostęp do informacji publicznej na ocenianym kierunku nie obejmuje zagadnień z zakresu rekrutacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Dostęp do informacji publicznej nie obejmuje w sposób kompleksowy zagadnień z zakresu rekrutacji. Zaleca się ujednoczenie i umiejscowienie na jednej stronie internetowej informacji na temat procesu rekrutacji, tj. kryteriów kwalifikacji, harmonogramu, opisu kompetencji oczekiwanych od kandydata.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny system zapewnienia oraz doskonalenia jakości kształcenia określają stosowane dokumenty ogólnouczelniane i wydziałowe. W systemie tym zostały formalnie przyjęte i są

stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia Precyzują one strukturę i sposób funkcjonowania na uczelni i na wydziale – jednostce prowadzącej studia; kompetencje poszczególnych organów; harmonogram działań związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia, sposoby monitorowania systemu. Elementami wspomagającymi politykę jakości kształcenia są przyjęte procedury ogólnouczelniane i wydziałowe oraz zarządzenia dotyczące między innymi: określania i weryfikowania efektów uczenia się, w tym procesów dyplomowania; zasad rekrutacji; toków studiów; oceny nauczycieli akademickich; pomocy udzielanej studentom w trakcie kształcenia; rejestracji na zajęcia dydaktyczne; przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych; jakości i tematyki prac dyplomowych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego (licencjackiego i magisterskiego); studenckich ankiet ocen zajęć dydaktycznych; monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz potrzeb rynku pracy.

Analiza wewnętrznego systemu zapewnienia oraz doskonalenia jakości kształcenia wskazuje na nierównomierne rozłożenie akcentów we wskazanym systemie, tzn. zadbano o doprecyzowanie systemu od strony formalnej i organizacyjnej, natomiast od strony merytorycznej wymagana jest korekta w zakresie:

- A) rewizji programu studiów z uwzględnieniem integracji interdyscyplinarnych przedmiotów oraz wiodącej dyscypliny pedagogika w kontekście realizacji zakładanych efektów uczenia się dla kierunku nauki o rodzinie w zakresie wybranych specjalności;
- B) skorygowanie efektów uczenia się wymienionych w kryterium 1;
- C) rewizji treści przedmiotów i ich związku z kierunkiem: nauki o rodzinie;
- D) rewizji doboru nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia w powiązaniu z określoną dyscypliną lub dyscyplinami w kontekście posiadania aktualnego i udokumentowanego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego w zakresie dyscypliny wiodącej i pozostałych dyscyplin;
- E) analizy wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się - prace etapowe i dyplomowe (bardzo wysoki odsetek ocen pozytywnych);
- F) systematycznej analizy jakości prac dyplomowych i ich związku z wiodącą dyscypliną pedagogika, w tym przewaga prac teoretycznych uniemożliwiających weryfikację zakładanych efektów uczenia się w zakresie projektowania, przeprowadzenia i analiza badań empirycznych z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych;
- G) systematyczna analiza prac dyplomowych pod kątem poprawności metodologicznej;
- H) wypracowania systemu doboru recenzentów pod kątem zgodności tematu pracy z ich dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów zawarte są w odpowiednich uchwałach Senatu Uczelni, gdzie w precyzyjny sposób wskazano formalne i merytoryczne zasady konstruowania nowych i zmieniania starych programów oraz sposób opisu programu studiów.

Uczelnia w działania służące poprawie jakości kształcenia wpisała zalecenia z raportu PKA z wizytacji w 2015 r. związane z weryfikacją kart przedmiotu pod kątem zawartych w nich symboli efektów kształcenia z matrycami przyporządkowującymi poszczególnym przedmiotom w programie studiów odpowiednie efekty kierunkowe, systemu weryfikacji efektów uczenia się, uważnej i adekwatnej oceny prac dyplomowych oraz rzetelnego przygotowywania recenzji, zawierających uzasadnienie

proponowanej oceny, zasad odbywania praktyk, współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, polityki kadrowej, a cyklicznej zewnętrznej oceny i jej wykorzystywania w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku oraz zmiany w zakresie programu studiów.

Jak pokazuje aktualny raport nie wszystkie zmiany zostały skutecznie wprowadzone.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczenia posiada regulaminowo spójny system zapewniania jakości kształcenia, który podlega systematycznym ocenom, zgodnie z przyjętymi założeniami przez Uczelnię oraz obowiązującymi regulacjami prawnymi. Działania te są sformalizowane i ujęte w odpowiednich aktach prawnych. Podjęte działania nie zawsze są jednak efektywne. Uczelnia nie wykorzystwała wszystkich zaleceń PKA wskazanych we wcześniejszej ocenie. W proces doskonalenia jakości kształcenia zostały zaangażowane wszystkie grupy pracowników (naukowo-dydaktyczni i administracyjni), studenci, doktoranci oraz interesariusze zewnętrzni. Nadal jednak pozostają niedoskonałości w odniesieniu do programu studiów, efektów uczenia się, jakości procesy weryfikacji efektów uczenia, jakości procesu dyplomowania, doboru kadry oraz dostępu do informacji.

Uwzględniając uwagi zawarte w poszczególnych kryteriach w odniesieniu do jakości kształcenia prowadzonego na kierunku należy w ramach prac prowadzonych przez zespół ds. zapewniania jakości kształcenia położyć nacisk na zgodność efektów uczenia się z treściami kształcenia w zakresie dyscypliny wiodącej, rewizji doboru nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia pod kątem ich dorobku akademickiego i praktycznego oraz wypracowanie systemu oceny jakości kształcenia w zakresie przygotowania prac oraz egzaminów dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się podniesienie jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów z uwzględnieniem dyscypliny wiodącej kierunku.
2. Zaleca się objęcie monitorowaniem efektów uczenia się zgodnie z koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku, w tym analizy wskaźników ilościowych postępów i niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Brak

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Nie dotyczy

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Członkowie zespołu oceniającego, w dniu 2 marca 2021 r., złożyli oświadczenia w następującym brzemieniu:

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

2 marca 2021 r.

.....

(data, podpis)

Załącznik nr 2

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w

art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

